

(*Motacilla flava typica*), Munk, Gærdesanger, Gulspurv (*Emberiza citrinella*), Bomlærke (*Emberiza miliaria*), Stenpikker (*Saxicola oenanthe*), Lærke o. s. v., men dog stadig med enkelte Strandskader, Præstekraver og de evindelige Stormmaager; denne Art maa siges at udgøre det langt overvejende Flertal blandt Fuglene, saavel paa selve Hovedøen Samsø, som paa alle de omliggende Øer.

## ET BESØG PAA »MADSTEDBORG«.

AF

M. EWALD HANSEN.

»Madstedborg«, en af Thylands interessanteste Fugleholme, er beliggende i den vestlige Del af Ove Sø, af Størrelse ca. 12 Tdr. Land; den er bevokset med frodigt Græs, og om Sommeren bebos den foruden af de store Fuglekolonier af græssende Kreaturer. Holmen fredes strængt af de to Gaardmænd, der ejer den, men har man Interesse for Fuglelivet, kan det dog som oftest lykkes at erholde Tilladelse til Landgang. Saa snart man med Baaden har landet og gaar op paa Holmen, begynder Tusinder af Fugle en forfærdelig Larm, og det kan hælde, at enkelte af de mest dristige slaar ned i ens Hoved.

Størsteparten af de paa Holmen ynglende Fugle er Hættemaager (*Larus ridibundus*) og Terner. Af disse sidste er især den engelske Terne (*Sterna anglica*) talrig og yngler overalt paa Holmen. Endskønt der er temmelig god Plads paa Holmen, finder man dog mangfoldige Reder med 4—6 Æg, som altid kan deles i to Kuld, hvilket altsaa stammer fra, at 2 Hunner lægger Æg i samme Rede. Redeunderlaget bestaar undertiden af Ekskrementer af de i det tidlige Foraar overnatende Vildgæs, men i de fleste Tilfælde ligge Æggene blot ovenpaa Græsset. Æglægningen begynder som oftest i Midten af Maj, men der kan findes friske Æg hele Juni Maaned.

Af den kentiske Terne (*Sterna cantiaea*) er der for Tiden en ret god Bestand. Kolonien var for faa Aar siden lige ved at forsvinde derfra, og Ejerne af Holmen, som for Gødningens Skyld nødig vilde miste Ternerne, besluttede derfor at ophøre med at indsamle Æggene af denne Art. Resultatet deraf er

blevet, at Kolonien nu er kommen til Kræfter igen. Naar Fuglene midt i Maj begynder at lægge Æg, og disse bliver indsamlede, deler Kolonien sig gjerne i flere mindre Partier paa forskellige Steder af Holmen. I Modsætning til den engelske Terne er det meget sjældent i en Rede at finde 3 Æg, der tilhører samme Fugl. Jeg har ofte lagt Mærke til en saadan Rede med 3 Æg; men naar jeg saa senere har tilset samme Rede, var Kuldet gjerne vokset til 4 — to Hunner har lagt Æg sammen.

En tredie Art, Ternen (*Sterna hirundo*), ruger i stor Mængde ved Vandbredden, hvor Æggene lægges blandt Stenene eller i Sandet; de falder ganske sammen med Omgivelserne, saa at man kan staa lige ved Æggene uden at opdage dem.

Da Afstanden mellem de ynglende Terners og Maagers Reder aldrig er synderlig stor, skulde man tro, at Kreaturerne ved deres idelige Vandren omkring paa Holmen nedtrampede Masser af Æg, og noget gaar der naturligvis ogsaa i Løbet; men naar man i passende Afstand ude paa Søen betragter de rugende Fugle gennem en god Kikkert, kan man undertiden faa at se, hvorledes de bærer sig ad med at beskytte Æggene. Naar et Kreatur kommer hen til en rugende Fugl og snuser til den, letter denne sig ganske lidt og flagrer med den ene Ving; Kreaturet træder ganske forbløffet et Skridt tilbage og gaar videre uden at fortrædige Fuglen. Men naar der kommer Mennesker paa Holmen, og alle Fugle er paa Vingerne og derfor ikke kan beskytte Reden, da trasker alle Kreaturerne lige bag efter en, og Masser af Yngel ødelægges.

Af Ænder yngler paa Holmen to Arter. Skeanden (*Anas clypeata*) og Troldanden (*Fuligula cristata*). Af den førstnævnte yngler sjældent mere end to eller tre Par aarlig, hvorimod Troldanden nu er mere talrig. Det er ikke saa længe siden, at Troldanden begyndte at yngle paa Holmen, der tidligere har været Yngleplads for Taffelanden (*Fuligula ferina*), hvoraf nu kun findes et enkelt Par. Maaske Troldanden har fortrængt denne. Paa den nordvestlige Del af Holmen, hvor der er fuldt op af Tuer, har Troldanden sit Hovedopholdssted, men efterhaanden som Bestanden er vokset, er Ænderne flyttet længere og længere mod Øst, saaledes at man nu kan træffe Troldænder næsten over hele Holmen. Kommer man i Nærheden af dens Rede, som altid er godt gemt, prøver Anden først paa at bort-

lede Opmærksomheden fra sig selv ved at dukke sig ned i Reden; hvis man saa kommer nærmere, og Anden ser sig opdaget, løfter den Hovedet ganske lidt, strækker dernæst Hals for tilsidst at styrte sig i Søen, naar man er ganske nær ved den. Saalænge Kuldet ikke er fuldtalligt, ser man stadig Han og Hun sammen. Jeg saa en Gang et Par Troldænder bag ved en Bakke, hvor de havde Rede; Kuldet var ikke fuldtalligt; da Ænderne blev opmærksomme paa mig, fik de pludselig travlt, hvorpaa jeg skjulte mig, og ved Hjælp af Kikkert iagttog jeg da, at begge Ænderne løb rundt og samlede vissent Græs, hvormed de tildækkede Æggene, saa at disse var ganske skjulte, da jeg senere kom forbi Reden. Det mindste Antal Æg, jeg har set i et helt Kuld, har været 8, og det største 17; Æglægningen begynder sjælden før sidst i Maj, og Ællingerne bliver derfor som Regel ikke flyvefærdige, til Andejagten begynder i Midten af Juli. Saavel Ællingerne som den gamle And vilde derfor blive et let Bytte for Egnens mange Jægere, hvis ikke Ejerne af Holmen havde udstedt Forbud mod Jagt paa eller ved Holmen før henimod Efteraaret, naar alle Ynglefuglene er borte. Som Følge deraf nyder Troldænderne en god Fredning i Yngletiden, og det har glædet mig at iagttage, at Kolonien tiltager, og at Ænderne saaledes synes at finde Behag i Stedet.

Endvidere yngler der paa Holmen Strandskader (*Hæmatopus ostreologus*), Præstekraver (*Ægialitis hiaticula*), Rødben (*Totanus calidris*) o. fl., og i Rørene omkring Holmen findes hele Kolonier af den toppede Lappedykker (*Podiceps cristatus*) og Blishøns (*Fulica atra*).

## FUGLEKOLONIER PAA ØEN VORSØ I HORSSENS FJORD.

AF

TH. JØRGENSEN.

Vorsø, en Ø i Horsens Fjord en Mil Øst for Horsens, er omtrent 2000 Al. lang og 1000 Al. bred. I hver Ende af Øen findes en mindre Skov, og mellem disse to Skove ligger nogle Marker og den eneste Gaard, som findes paa Øen. Vorsø strækker sig paa langs ad Horsens Fjord, og ved dens vestlige